

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SELMECZ-BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS-, A F. M. K. E. SELMECZBÁNYAI VÁLASZTMÁNYA- ÉS A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET SZITNYA-OSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Fel-író szerkesztő:

KUTI ISTVÁN.

Kiadó és laptulajdonos:

JOERGES AGOST.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hirdetések megállapodás szerint számítottak.

Nyiltér díja soronként 20 fill. Bélyegdíj minden hirdetésért 60 fill.

Megjelen minden esütőtörtökön.

Petőfi ünnepe.

Mult vasárnap nagyszabású, hatalmas ünnepet rendezett Selmeczbánya város hazaftas közönsége Petőfi emlékének. Olyan volt az ünnep melyről igaz örömmel lehet megemlékezni, mert általános volt az a legnagyobb mértékben.

Hivatal, testület, egyesület egy sem hiányzott arról s a nagyközönség olyan számban vett részt az ünnepen, a melyet nem volt alkalmunk látni még városunkban, s a mellett méltóságos és ünnepélyes volt az ünnep lefolyása, rendezavarásról szó sem volt, daczára annak, hogy megközelítő a hateret az ünneplők száma.

Az ünnep a városi vigadó előtt vette kezdetét, a hol reggel kilenc órakor már ezernyi ezer ember gyülekezett.

A közönség itten a Szózatot énekelte, majd Patta Imre szavalt a Talpra magyart és Vöröss Ferenc, a rendező-bizottság elnöke tartotta a következő rövid, de lelkes és lelkesítő megnyitó beszédét.

Mélyen tisztelt közönség!

Száll a madár ágról ágra,
Száll az ének szájról szájra,
Fű kizöldül ő sírhanton
Bajnok ébred hősi lanton.

A sors keze megadta a magyarnak azt, hogy nemesak bajnokai ébrednek immár, hanem akik lantukon dalaikkal új életre keltették őket: maduk a dalnokok is.

A kegyelet nem egyes lángleklet isteni kincese, birtoka többé; népek, nemzetek vallják ezt magukénak s ennek varázshatalmával esodákat mivelnek.

Ime a magyar nemzet kegyelete mintha bele nyulna a Teremtő alkotó körébe: esdó, lelkesedő szavára kinyílnak a sírok s kikél belőlük a dalnok, a költő s élő tanui lehetünk a már dicső jelenetnek, hogy az ország szívében, az alföldi rónaság és a bérzesz felföld városaiban, falvaiban együtt érez, egyet érez ismét a magyar és ez érzésében fölemelkedik ahhoz az eszményhez, a melynek Petőfi a legkitünőbb képviselője: a nemzetihez, a magyar nemzeti eszményhez.

Ennek hódolunk ez ünnepléssel mi is midőn az eszményi hazaszeretlet, a szabadság, szerelem dalnokának szellemi örökét gondozó Petőfi-társaságnak a kezdeményezésért hálás köszönetet mondok s jeles képviselőjét Bodnár Zsigmond írónk s tudósunk személyében melegen üdvözlöm, tudom, hogy ezzel e város ünneplő közönségének érzelmét tolmácsolom, valamint azt is, hogy helyesléssel találkozom, ha innét a magas felföldről ama messze délkeleten fekvő város ünneplő közönségét táviratban üdvözljük. (Helyeslés.)

Lelkesen nyilvánul helyeslésüktől felbátorodva ime bemutatom az üdvözlő sorokat:

Bartók Lajos elnöknek

Segesvártt.

Selmecz-Bélabánya sz. kir. város közönsége melegen üdvözlöi a Petőfi-társaságot és a vele ünneplő közönséget az eszményi honszeretlet, szabadság szerelem dalnokának emlékűnnepen.

Bernhardt

h. polgármester.

És most szóljon a dal: Petőfi dala, csatantjon fel a „Talpra magyart” szava, tolmácsold benne Petőfi szellemét magyar nép!

Élhetne-e hangtalan így? Lehetett-e?
Zajtalan végig élni a mulatt?
Hallgathat-e az, ki a gyáva türelmet
Még boldogabb években se tanulta?
Ki bátran előljárt rémtelenül,
Az bujt a sötétbe rémek elül
S arcot, alakot, ha cserélt is,
Egy dal bizonyította felöle,
Az szólna világára, hogy él-e?
Óh halva bizonynyal a dalnok.

Csirát ver a földből az eltemetett mag;
A régi szabadság ága fakad;
Mindem, mi halott, föltámad ez évben;
Csak léged hágy-e az új kor a mélyben,
Cak te maradsz-e halva magad?
Őn élve ha volnál, büszke dalodtól
Lángra lobogna a két haza most.
Hallgatsz. Bizonyítja halálotat ez,
Hű keresőd sírodra tapos.

Óh halva bizonynyal a dalnok!

Jókai Mór.

Ez után megindult az óriási menet föfel a fellobogozott Deák Ferencz-utczán Petőfi-dalokat énekelve s a bányász zenekar zenéje mellett.

Az apácza zárda előtt az intézetnek itt levő növendékei szerepeltek, kik Placida nővér vezetése mellett elragadó szépen énekeltek a nagy költőnek egyik legkedvesebb költeményét, a „Talvolból” címűt.

A lyceum előtt, a hol Petőfi egy fél évig diákoskodott Király Ernő lyceumi tanár mondotta el nagy hatást keltő következő beszédét:

Álljunk meg e helyen is, mélyen tisztelt ünneplő közönség, álljunk meg, mert ez szent hely.

Szent helylyé avatta az, hogy a tudományok csarnoka, de különösen, hogy Petőfi ezen falak mögött indult oly hatalmas fejlődésnek, mely későbbi nagyságának alapja lehetett.

Itt tanult egy félvég Petőfi.

Ezen kövek, melyeken itt állunk, a magyar nemzetnek mindannyi megszentelt drága kövei; hisz ezeket érintette 61 évvel ezelőtt az a 16 éves ifju, kiből hazánk legnagyobb lyrikusa lett. Ezen ablakokból, melyeket itt láttok fenn és lenn, nézett szét az a tüzes fiatal lélek, melynek szükek voltak a mi völgyeink, mely a képzelet szárnyain bejárta az egész hazát, az egész mindenségét.

Itt tanult Petőfi.

De vajlon tanult-e? Tanulhatott-e az, a ki az itt töltött fölévet rossz eredménnyel fejezte be?

Tanult!

Szerethette-e hazáját, a ki éppen hazája történelmét nem szerette?

Szerette! Szerette már akkor is, ő, a ki 10 évvel később a Talpra magyart-jával maga esi-

A „SELMECZBÁNYAI HIRADÓ” TÁRCSÁJA.

PETŐFI KERESŐK.

Elhallgata régen a lanton a hur;
Meggfogta a rozsdá a kardot;
Nem zeng sem a dal, sem a véres acél;
Szív elfeledé, elhordta a szél;
Álom vala ez csak, reggelig tartott.
Fű tudja: miért zöldébb a mezőn
Egy fölton, a melyre vér hullt?
A hagyomány tudakozza Homérrul
Azt, hól született s a hól elholt.
Óh halva bizonynyal a dalnok.

Itt látta az egyik a földre leesni;
Ott szólt vele más a csatában;
Sirjához az utfélen bucsura járnak;
Mátsutt meg visszakerültre várnak;
Itt él, ott holt hire támad,
Meg-megjelen! s nyomtalan ugy elenyész:
Népajk szövi róla regét;
Itt vérynoma; — lábnyoma ott! Halld,
Ó volt, ki e dalt zengé itt?
Óh halva bizonynyal a dalnok.

Petőfi életéből.

— Petőfi Sándor eltűnésének ötvenedik évfordulójára. —

Írta: Révész Béla.

A költő.

... Egy erős, mély férfi tekintet... a mikor belemérül a nő kerekre nyitott szeméibe.

Néznek egymásra különösen, szenvedélyesen: a tekintetük érintkezése a lelkük érintkezése.

A beszéd halkul, a szó némul és értik egymást, mert az egymás szeméibe néznek.

A mikor meleg a tekintet, mert a forró szerelmet viszi át izzó sugarain az asszony szemébe, akinek ettől lassan-lassan libben le a szembéja és a hosszú pillákon keresztül zavartan néz le a földre...

Az asszony szemlesütve ült a virágok között, egészen a költő mellett.

A futózavar friss lehelést támasztott a levegőben.

A virágokra, levelekre rátűzdelte csillogó vicszóppjeit; a rózsáliget fölött fölverte az illatot. Az szerelmesen áradt feléjük.

Lelkes, viharos és meg-megújuló éljenzés hangzott fel e beszéd után s nagy ünneplő közönség szives óvációkban részesítette a fiatal lelkű tudóst s meghatóttan hallgatta végig az apácázárda növendékeinek kedves énekét, a kik a „Fürdő a holdvilág“ című Petőfi dalt énekeltek el.

Vörös Ferencz adta elő ezután Jókai Mórnak Apotheosisát, melyet az agg költő a mostani emléknappre irt.

Ezután a bányász zenekar zenéjének kísérete mellett az egész közönség, öregek és fiatalok, férfiak és nők együtt énekeltek el az „Isten áld meg a magyart“.

Jó idő telt bele azután a míg az ünneplő közönség széteszött a Szentháromság-térről, s a kik ott voltak — és ki nem volt ott — mindnyájan felemelkedett, lelkes hangulatban távoztak el a szép ünnepélyről, a milyen alig volt még Selmezbányán.

A mi közlekedésünk.

Ezen utak s tavak helyreállítása a kinstár részéről nem is követelt túl nagy áldozatot miután a környékbeli vízségek legnagyobb részt a kinstár birtoka lévén, lakóinak robot tartozását ezen célra használta föl, miután a birtok tulajdonos része erdő volt s így megmunkálendő földjei alig voltak, a hol a robotot törleszteni lehetett.

Mellesleg megjegyzem, hogy igen érdemes és érdekes dolgot művelne, a ki ez ügybeli iratokokat a mlt. bányaigazgatásnál áttanulmányozná miután ennek irattárában az előbbi kamaragrófi hivatal ügyiratai is foglaltatnak, mely hivatal akkoriban nemcsak a bányákat és erdőket, hanem mindazon föntemlített jószágokat is kezelte, melyek a fejedelmek által a bányák céljaira adományozottak és kezeltettek.

De végre is nem az, hogy ki és mily módon létesítette a jobb közlekedést, érdekel bennünket, de ennek hatása egy a bányászatra, mint közvetve a városra is s hogy ez minő üdvös lehetett akkoriban, azt alig lehet eléggé méltányolni. Mert az új állapot hiányai számba sem voltak vehetőek az előbbiekkal szemben. De sajnos, az idők nagyon változtak s a vasutak korszákaiban a mikor ugyszólva minden falunak lehetővé van téve egy-egy vasúthoz a hozzá juthatás, nagyon érdemes azzal foglalkozni mily módon lehetne a közlekedést a mennyire csak lehet könnyíteni s minden akadályt elhárítani, hogy legalább a szomszédbeliek ne irtóznak az ide jöveteltől.

A külső közlekedés akadályait foglalkozván, reá jövünk, hogy ebbe belejártsanak a

belső közlekedés hiányai is, s így igen fontos ezeket is figyelembe venni, azért is munkálatom két részre fog osztani.

Kezdve a külső közlekedéssel, ennek északnyugat felé fő akadály a bélabányai hegy, mely különben a legkönnyebben beszűntethető. Ezen hegyet a téli hónapokban sokszor üres kocsival is megmászni csak úgy lehetséges, ha a lovak patkóit uj szőgekkel látjuk el. Ennek oka az, hogy az ut irányra épen délvonalba esik. Ha a mint sokszor megtörténik a tél elején, teszem ujévig nagyobb hó esik, s utánna száraz napfényes idő mellett a levegő hőmérséklete nagyon leszűll, akkor déltájon a nap sugarai elég mereven esvén az utra, annak hóborítéka tetjét fölvasztják, mely 4 óra tájt megint megfogy.

Én Hodrusbányán $3\frac{1}{2}$ Vihnyén 6 s később $2\frac{1}{2}$ évig szolgálván, tudom, hogy ezen állapot sokszor hetekig is eltart, a mikor is legföljebb 12-től 3-ig lehet ezen az uton különösen terhes kocsival közlekedni.

Ezen akadály elhárítható, ha a Mihály-tárói major mellett levő szeméthyányót, megkerülve az az utat a selmezbélabányai vízválasztó nyerge felé irányítjuk.

Ezen nyereg könnyű szerrel 2 méterrel is leemélyíthető lévén, a följutás a bélabányai ut csucsáig rendkívül megkönnyítenék, a nyeregnek leléása csak annyira kívánatos lévén, a mennyit a szabályos lejt ezen nyereg és a mostani ut legfelsőbb pontja között megkíván, az hogy az új utnak elejétől végig egyforma hágása legyen. A nyereg leemélyítését arra lehetne felhasználni idővel, hogy attól kezdve egy új utszakast építenének, mely sokkal kisebb lejtelle a bélabányai tó vége táján a jelenlegi utba torkolna, mi által az emelkedés Selmezbélabányai felé egy pár méterrel apadna, mely emelkedés a bélabányai ut végé (a csucsához közeli) szakaszán a legtetemesebb. Ez által a közlekedés Bélabánya felé nem jelentéktelenül könnyítenék, nem különben Szklén felé, hol csak is a lengefalusi hágó maradna, mint nagyobb akadály, melyet eltüntetni nagyon sok nehézségbe ütközik ugyan s nem is városunk föladata, de talán a kinstár, mely Hegybányán egy jelentéktelen domb elűnését tán több mint ezer forinttal keresztül vitte és Bars megye, mely a közlekedés könnyítéséért igen sokat tett; kész volna egy indokolt megkeresésre ezen hágót szelidebbé alakítani.

2. Vihnye, Hodrus felé városunk közlekedésének, az utnak a bélabányai csucsáig a nagy hágóján kívül, a vörösküli hágó nagy meredeksége e hó torlatoknak kitett volta oly akadály, melynek eltüntetése, tekintve a nagy érdeket,

mely a várost ezen két helységhez, illetve városrészhez köti, legelső helyen volna keresztül viendő.

Ugy hiszem, hogy már ezen lap közölte az általam ajánlott módott, mikép lehetne egy a nagy meredekséget, mint a tó torlatok lehetőségét eltüntetni. Hogy eszmém nem vetétt figyelembe, az már általam megokozott valami s ha bár a dolog oly végtelen egyszerű, s bár mily laicus ésszel megérthető, keresztül vitélet csak akkor tartanál lehetőnek, ha szakteknéty gyanánt elősmert uri ember magáévá tenné.

(Folyt. köv.)

HIREK.

— **Személyi hírek.** Farbaky István orsz. képviselő a Petőfi-ünnepre mult hó 29-én hazaérkezett. — Sve h l a Gyula bányaigazgató szabadságideje lejártával e hó 1-én Szobránczról visszaérkezett. Krausz Kálmán rendőr-főkapitány ma négy heti szabadságra Nagy-Sallóra utazott.

— **Gyász.** Résztvétel értesülünk, hogy Horváth Béla főispán újabb gyász érte. Öcsese Horváth István nyug. cs. és kir. százados mult hó 24-én Felső-Turon elhunyt. Őszintén kívánunk vigasztalást az újabb csapás fölött és őszintén kívánjuk, hogy vége szakadjon már a csapásoknak.

— **F. M. K. E. közgyűlése.** A F. M. K. E. selmezi választmánya július 31-én Farbaky István országgyűlési képviselőnk elnöke mellett tartott gyűlést, melyen az április 12-iki vidéki közgyűlésen megválasztott választmányi tagok szép számmal jelentek meg. Az általános érdeklődést főképpen a tárgysorozatnak azon pontja idézte fel, mely szerint a mi városunknak is állást kellett foglalnia a lapokban s így e lapban is már ismételtlen megvitattott azon a központból kiindult javaslat felt, hogy a F. M. K. E. szervezete választárisülküssá alakíttassék át. A selmezi választmánya javaslatot elvetette, teljesen osztva a zólyomi választmány nézetét s elfogadva annak egy terjedelmes s szépen kidolgozott átiratban kifejtett okadatolását. Magáévá tette a zólyomi választmánynak azon indítványát is, hogy a havi igazgató választmányi gyűlések ezenőt ne Nyitrán, hanem Budapesten tartassanak. A Trencsénben aug. 29-én tartandó egyesületi közgyűlésen Dr. Goldsticker Márk választ. tag fogja a helybeli választmány nézetét részletesen kifejteni.

— **F. M. K. E. táncestélye.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület garam-szentkeresztii járásának választmánya Vihnye fürdőben folyó évi augusztus hó 6-án a fürdőbeli nagyteremben a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület céljaira táncestélyt rendez. A mulatság kezdete 8 órakor. Beléptidj személyenkint 1 ft. Jegyek előre a fürdőirodában és este a pénztárnál válthatók. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Nyugdíjazás.** Mint biztos forrásból értesülünk Storch János m. kir. dohánygyári igazgató e hó elsejétől nyugdíjaztatott. Storch János hosszu ideje, hogy az itteni dohánygyár vezetője volt s most midőn megválik állásától, azt kívánjuk neki, hogy sokáig élvezhesse a kiérdemelt nyugalmat. Nem mulaszthatjuk el azonban ez alkalommal kifejezést adni annak is, hogy nagyon szeretnők s a magyarosítás érdekében fontosnak tartjuk, hogy a pénzügyminiszter a selmezbányai dohánygyárhoz egy jó magyar érzésű vezetőt nevezzen ki.

— **A czukor drágulása.** Lapunk mult számában hírt adtunk a czukornak és petróleumnak a közel jövőben bekövetkező drágulásáról. A petróleum tényleg drágább lesz a jelzett időben, a czukor azonban — mint utólag értesülünk — egyelőre nem, mivel a czukorfogyasztási adót most

Ránézett a belépő urára. Az is ő rá.
Olyan méltók voltak ebben a pillanatban egymáshoz.

A halovány ember odaült az asztalhoz.

Ernyős lámpa állt az asztalon, világözönét rászórtá az asszonyra, a férfire.

A sárka fény meghökkent az arany láttára.

Azt pedig az asszony tartotta az öleiben.

És a fény félve járta végig az aranykoronát, a trikolori hímző lünderasszonyt.

A halovány ember a betűit róttá, a fényözön annak a papírjáról hullott szerteszejjel: ez volt rá írva: Talpra Magyar!

Az asszony gyönyörű gondolatokat tűzött a gyöngyszemekkel együtt az aranyos koronához; a halovány férfi meg-megrázkódva vetette sorait a papírosra: a lelkét fektelte oda.

Ez éjjel nem nyugodtak le.

És nagy csöndben, beszédes nagy csöndben várták az új napot, a hajnalhasadást, hogy első sugara a napnak istenáldását boesájtssa az írásra, mely szabaddá tudjon tenni egy nemzetet.

A költő él.

... A reakció halálos ölelésre nyitotta ki hosszú, csontos karjait, széjjellerjesztette végtelen

fekete lebernyegét és leborítva, ráfeküdt erre az egész országra.

A sötét lepel elborított mindent.

A gyász színe visszaverődött a borongó arczokra, a komor tekintésű szemekre; az emberek halkabban is beszéltek, óvatosabban is jártak, mert mindannyi tudta, mindannyi érezte, hogy halott van a hazában.

Szomorú, vigasztalatlan volt akkor minden.

Örökös botorkálás, az örökös homályban.

A vak világban egyszer csak fény áradt.

A komor boltozaton égi jelentés támadt. Világosság hasadt ki a sötétségből, nagyobbodott, özönnel borította reánk sugárkérvéjét: a költő tekintett alá mi reánk, megdicsőültén, ragyogó arczával, a magasságból.

Ekkor már tudtuk, meghalt: ekkor kezdett élni.

... Ez a fény veti rá világát arra a szomorú asszonyi alakra, aki látta ezt a feltámadást, mely dicsőbb egy emberi életnél és mégis, mégis, újra oda állt az oltár elé és az özvegyi fátlyóval együtt vetette el egy nemzet becsülését...

még nem emelik fel. E hírünket a budapesti lapok nyomán irtuk, melyek természetesen tévesen lettek informálva. Legérdekesebb mindenesetre az, hogy soraink megtették a hatásukat gazdaszónyaink körében. Szájról-szájra ment e fontos hír — bár felemlítettük azt is, hogy a cukor utólag mégis megadóztatik — és gazdaszónyaink, mint halljuk, mindenek dacára valósággal elözönlöttek a fűszerkereskedéseket, megfosztván azokat jóformán összes készletben lévő cukruk-tól. A kereskedők eleinte nem tudták hová magyarázni a nagy cukorforgalmat, és csak később — megtudván a dolog nyitját — világosították fel a spekuláló és élelmes selmecci közönséget. Elnézést kérünk olvasó közönségünk részéről a téves információk alapuló közleményért, de viszont szolgáljon megnyugtatóul amaz újabb hírnünk, hogy a cukor olcsóbb nem lesz, de sőt több mint valószínű — mint a kereskedői körök informálnak bennünket — hogy a cukor mégis drágulni fog nem sokára. A bevásárolt cukrot a külsőben lévő befőttes-szezon alatt különben nagyon jól lehet felhasználni.

— **Közgyűlés.** Selmezbánya város törvényhatósági bizottsága folyó hó 8-án közgyűlést tart. A gyűlésen valóságilag Szilnyai József polgármester fog elnökölni, ki szabadságát megszakitva e napra haza fog jönni.

— **Főlövészet.** Az akadémiai tanárok pisz-toly főlövésze e hó elsején hétfőn folyt le Kisibilyén. A kedélyes mulatságon igen sok vendég is részt vett s miut mindig, az idén is kedves és vig volt a mulatság.

— **A lövöldéből.** A mult vasárnap lövészetben igen szép eredményt értek lövészeink. Ugyanis 536 lövésre 476 körengséget találtak, ezek közül egy szegélyes és tizenhárom négyes. Az első díjat Liha Antal, a másodikat Seidel Ágost, a harmadikat Stuller Gyula dr. nyerte meg. Tudadjuk egyuttal, hogy a főlövészeti ünnepély e hó 6-án vasárnap lesz és tart reggeli 8 órától esti 8 óráig.

— **Bélabányai tűzoltó majális.** Folyó hó 30-án, vasárnap, a bélabányai tűzoltóság nyári táncmulatságot rendezett a Reitschul nevű erdőben. Délután 2 órakor ment ki a nagyszámu közönség a zöldbe, honnan este visszajöttek s bevonultak a Mendl-féle vendéglobéba, a hol a tánc éjfélig tartott. A mulatságon részt vettek Pauer, Csányi tűzoltóparancsnokok és vagy husz selmezbányai tűzoltó, családjaikkal együtt. A zenét a bányász-zenekar szolgáltatta. A mulatság igen jól sikerült, a jelen voltak kedves emlékekkel távoztak el. A siker Zahn Ágoston egyleti elnököt Tonhauser Ferencet s a bélabányai tűzoltóságot mint rendezőket dicséri.

— **A rejtélyes eltűnés.** Mult számunkban megemlékeztünk Oszvald Ignác kohómunkás rejtélyes eltűnéséről, valamint arról, hogy a rendőrség a legszélesebb körben indított vizsgálatot. A vizsgálat eredményre vezetett s arról a következőkben számolunk be. Oszvald Ignác mult hó 23-án vasárnap éjjel után igen ittas állapotban lefele jött a Zöldfától s ott belekötött egy kohómunkásba, s vele dulakodni kezdett. E közben előrántott valami éles tárgyat, s azzal ellenfelet homlokon ütötte. Ez megvéreztetvén, kiesavarta kezéből az eszközt, s több ízben fejbe vágta vele. Oszvaldot is leborította a vér, de ennek dacára fellépésködött és a főtüzán lefele ment. Az első utcában több borbélyeséget kezdett inzultálni, ezek is alaposan helybenhagyták. Tetőtől talpig véresen a steffultói uton eltávozott. Holttestét csütörtökön találtak meg a steffultói tóban, a vizsgálat kiderítette, hogy öngyilkosságot követett el. A szurások s egyéb bántalmazások nem okozták közvetlenül a halált, de mivel könnyű testi sérteknek bizonyultak, az úgy átadatott a járásbírósnak.

— **Erzsébet emlék.** Említettük már, hogy Rónán szép emléket emelnek a felejthetetlen Erzsébet királynénak. Az emlék — egy csinos kápolna — már teljesen elkészült s mult hó 23-án nagy ünnepélyességgel fel is szentelték azt. Az emlék létrehozásában legnagyobb érdeme Praeska János rendőrbiztosnak van, aki fáradságtalan volt a szükséges költségek összehozásában. Halálját fejezi ki most a létesítő a bányakincstárnak és különösen Máday Aladár mérnöknek, akik áldozatkészségükkel nagyon elősegítették a szép emlék létesítését.

— **Hegedüs Sándor a felvidéken.** A kereskedelemügyi miniszter pár hét óta már tanulmányutat tesz az ország felső részein s különösen a gyáripar állapotát vizsgálja. Vajjon beváltja-e azt az ígérését, a melyet vasuti küldött-ségünknek tett, hogy e nyáron minket is meg fog látogatni. Nagy örömmel vennők, ha ígérete tette válna s nemsokára a népszerű miniszternek itteni lelkes fogadtatásáról referálhatnánk.

— **Az Erzsébet kápolnát,** mint örömmel látjuk renoválni kezdték. Reméljük, hogy ezuttal jobb munkát végeznek a vállalkozók.

— **Tűzjelzés tüz nélkül.** A Garam-Berzenczéről keddén este Selmezbányára érkező vonaton a szüneti gyermektelep egyik felügyelője a gyermekek mulattatására Bélabánya mellett megfújta trombitáját. A bélabányai tűzoltóság vészjelnek gondolván, kivonult s kereste a tüzet, a mi nem volt, tudósította azonban az esetről a selmezbányai rendőrséget. A rend éber őrei már az állomáson, a mint leszált, megcsipték a semmit sem sejtő trombitást, de igazolás után szabadon bocsátották.

— **Az új akadémia palotája** e hó 15-én teljesen készen lesz, annyira, hogy az épület át is adhatja az építőnek. A palota már most is kiváló dísz városunknak s méginkább azzá lesz, ha a palota előtt levő kert is rendezve lesz, a mi az őszre szintén készen lesz.

— **Részeg kocsisok.** Panaszt vettünk, hogy vasárnap éjjel a Vihnyén volt vendégek a mulatság után nem tudtak hazajönni, mert a bérkocsisok egytől-egyig annyira beváltak pálinkázva, hogy lehetetlen volt őket használni. Egyikök egy kocsit befordított az utszéli árokba s különös szerencse, hogy a vendégeknek semmi bajuk nem történt. Felhívjuk a rendőrség figyelmét e körülményre.

— **Örült az erdőben** Keddén délután egy kis lány jött fel a rendőrségre, s elpanaszolta hogy egy ember a hodrusi uton kergette és megakarta fogni. Paraszt ruhába van öltözve és nagyon zavartnak látszik. E hírre Aschner Ferencz rendőrtiszt egy rendőrral azonnal Hodrusbánya felé sietett, de bár estig keresztl-kasul járták a hodrusi völgyet, nem akadtak rá. Utközben többekkel találkoztak, a kik elmondták, hogy őket is meg akarta késelni a keresett idegen. Hazafelé jövet kiabálást, sikoltozást hallottak, s két aszszonyt és két kislányt láttak lélekszakadva lefele szaladni, ulánnok, kialtozva a keresett utonálló futott. A rendőr látára el akart menekülni, de elfogták. Zsivány János a neve, s tébolyodottnak látszik. Felkísérték az őrszobába.

— **Új képes levelező lapok.** Baker Alajos fényképész csinos képes levelező lapokat készített a Rónáról. E levelező lapok a magok nemében újdonságok, mert fényképezés utján sokszorosítottak. Ajánljuk figyelmébe különösen az itten nyaralóknak, akiknek valóban kedves emlékükhöz lehet.

— **Hökhurut járvány.** Hodrusbánya kül-utczában a gyermekek között járványosan lépett fel a hökhurut; az óvókat ennek következtében bezárták.

— **Katonaság Selmezbányán.** E hó 23-án egy egész ezred katona fog városunkba érkezni.

A beszercebányai 16. honvédegyalozred ugyanis a nagy gyakorlatra való menetelésben két napig városunkban fog állomásozni. Régi, hó óhajunk, ha pár napra is, teljesedni fog.

— **Hangverseny Vihnyén.** Mult hó 28-án a selmezbányai műkedvelők igen sikerült hangversenyt rendeztek a fürdőben felállított kápolna javára. A szereplők voltak: Ocsovszky Margit, Schusztérné Franke Zefa, Göndör Gábor, Vörös Sárika, Pencze Rezső, Ruzsnyák Ármin, Ocsovszky Emma, Herczegh Sándor, Berzevics Mariska. A rendező bizottság igazán szerencsésen válogatta meg a szereplőket, csupa igazi művész és művésznő mulattalta a közönséget, a mely minden számot lelkes tapsal köszönt meg. Kiemelkedő pontja volt az estélynek a Petőfi-társaság kiküldöttje, Bodnár Zsigmond, egyetemi tanár, gyönyörű szép beszédje, melyet a distingválvt és hazafias közönség csöndben, igazi áhítattal hallgatott végig. A szónok lelkesen beszélt az ünnepelt költőről, főleg azt emelve ki, hogy Petőfi volt az első, ki az anyát megénekelte. A rendező bizottság ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a a fürdő igazgatóságának, mely semminemű áldozatot és fáradságot nem kimélve támogatta magasztos szelje elérésében.

— **Köborló oláh cigányok.** Az éppen lezajlott Petőfi ünnepélylöl lelkes hangulattal el-telt közönség egy másik, de igen furcsa menetet is látott felvonulni. Két szekér oláh cigány jött a városba, de hogy nem azért, mintha ők is megakarták volna ünnepelni a dícső költőt, a ki őket olyan szépen megénekelte, bizonyítja a kísérő rendőri fedezet, mely a kapitányság udvarára terelte be őket. Csak egy napja tartózkodtak a város területén, de a rendőrség rájuk tiltott erőszakos koldulás, s hamis könyörömadomány gyűjtést bizonnyitva, megmotozta s a férfiak letartóztatásá-va a nőket és gyermekeket a város területéről kivezette. Nagy közönség nézte végig a szánalmas menetet s mosolyogva íméltelgette az ünne-pelt költő szavait: „Szent Kleofás, mily karaván! Nem lehet más, mint oláh cigány!”

— **A zónatarifa felemelése.** A N. Fr. Pr. a következőket írja: Érteléstülünk szerint a Magyar kormány komolyan foglalkozik a Magyar Államvasutak személyszállítási díjtételeinek tölemelésével. Rámutatnak arra a körülményre, hogy a zónatarifa nem járt kellő finansziális eredménnyel, de a mert a zónatarifa politikai szempontból mégis szükség volt, hogy a vasuti forgalmat emeljék, életbe kellett léptetni. A kormány tudta, hogy a zónatarifa a bevételeket csökkenteni fogja, de a forgalom emelése szempontjából még e meg finansziális áldozattól sem akart visszaretetni. Minthogy a kormány a zónatarifával ezéjárt immár elérte, a tarifa emelést sem lehet szem elől tévesztelni. Végleges döntés ez ügyben még nem történt.

— **Kinyomozott lopás.** Laluch Adolf, szabósegéd, már 1897-ben jelentést tett a rendőrségnek, hogy három aranygyűrűje elveszett. A rendőrség nyomozást indított, de ez nem vezetett eredményre, mert Schwarzenberger János, a kire a lopás gyanuja hárult, időközben eltávozott Selmezbányáról s ismeretlen helyen tartózkodott. A minap visszatért, a rendőrség azonnal letartóztatta, mire bevallotta a lopást, s megnevezte a bűnrészeszt is Keljár Pál személyében. Az úgy a kir. járásbíróshoz tététt át.

— **Nagyot hallók figyelmébe.** Egy dusz-gazdag nő, akit dr. Nicholson mesteri fűldobájával a nagyot hallástól és fűlzugástól megmentett Nicholson intézetének 20000 márká ajándékot adott, oly czélzattal, hogy az olyan süket és nehezen halló szegények, akik nem képesek e mű fűldobákat megszerezni, ingyen kaphassanak segítséget kellemesen betegsükk ellen. Az ez iránti megkeresések a következő címre küldendők: Nicholson C. D. Z. intézete. „Longott.” Gunnersburg, London, W. Anglia.

HIVATALOS RÉSZ.

Posta- és táviró-segédtsztek tanfolyama.

— P á l y á z a t. —

A posta, táviró- és távbeszélő kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 500 frtól 700 frtig emelkedő évi fizetéssel továbbá az 1898. évi IV. t.-cz. által megállapított lakpénzilletményekkel javadalmazott posta- és táviró-segédtsztek kiképzésére f. évi szeptember 15-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyit a kereskedelmi miniszter a következő posta- és táviró-hivataloknál:

1. a budapesti posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Esztergomban és Kecskeméten;
2. a kassai posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Rozsnyón és Ungvárt;
3. a kolozsvári posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Brassóban és Marosvásárhelyen.
4. a nagyváradai posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Aradon és Debreczenben;
5. a pécsi posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Mohácsban és Nagy-Kanisán;
6. a pozsonyi posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Érsekújváron és L.-Szt.-Miklóson; Székesfejervárott és Szombathelyen;
7. a soproni posta- és táviró-igazgatóság kerületében.
8. a temesvári posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Verseczen és Zomborban; és végül
9. a zágrábi posta- és táviró-igazgatóság kerületében: Eszék-felsővárosban és Zimony városban.

Ezen tanfolyamokra hallgatók felvételnek: a) első sorban az 1873. évi II. t.-cz. 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmazásra igény jogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek;

b) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reálskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályát sikerrel elvégezték;

c) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül, ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek;

d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A főlvételnél megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó

1. a 35-ik életévét még nem haladta túl;
2. magyar állampolgár;
3. a magyar, illetve, ha horvát-szlavonországi illetőségi, a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja;
4. feddhetetlen előéletű,
5. a posta- és távirdaszolgálóra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közkatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A tanfolyamok hallgatói beiratási- és tandíj fejében tíz (10) forintot kötelesek fizetni s ezen díj fizetése alól csak igazolványos katonai altisztek mentenek föl;

A tanfolyam szabályszerű bevégzése és az előírt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és táviró-segédtszti állásra képesítést nyernek, illetőleg a posta- és táviró segédtszjtjelöltek létszámába főlvetelnek s a katonai igazolvánnyal bíró segédtszjtjelöltek az üresedéshez képest lehetőleg azonnal, a többiek pedig magatartásukhoz és hasznavehetőségükhöz képest posta- és táviró-segédtszteké neveztetnek ki, a d) pont alatt említett hallgatók azonban kineveztetésre csak 18-ik életévük betöltése után számíthatnak. Akik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezüleg írt, születési-, orvosi-, erkölcsi- és

iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket f. évi augusztus 31-ig és pedig a már közszolgálatban állók rendes előjárásuk után, a többiek pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester közvetítésével, a fentebb említett és a tanfolyam helyére néve illetékes posta- és táviró-igazgatósághoz nyújtásuk be.

87484 sz. IV/4 1898.

Földmivelésügyi m. kir. miniszter.

Hirdetmény.

Valamennyi mezőgazdasági bizottságnak.

A budapesti kertészeti tanintézetbe, a tanintézet szervezeti szabályzatában foglaltak értelmében, ezentúl csupán oly ifjak vehetők fel, kik a közép vagy polgári iskola IV. osztályának sikeres elvégzésén kívül azt is beigazolják, hogy valamely rendezett és képzett kertész vagy főkertész vezetése alatt álló kertészetben legalább két évet mint kertészgyakornokok töltöttek és ez idő alatt a kertészeti foglalkozáshoz megkívántató előszereket és képességeit tanusítottak. Az eddigi érvényben volt szervezeti szabályzatnak ezen módosítását, a tanintézetnek fennállása alatt szerzett tapasztalatok tették szükségessé.

A pályázónak a kertészet gyakorlati terére való utasítása által kívánom ugyanis megakadályozni oly ifjaknak ezen pályára való tödulását, kik a kertészetről tiszta fogalommal nem bírva, kedv és hajlam nélkül küzdik át magukat az évfolyamokon, elfogalva hivatottabbaktól a képzettséghez vezető utat. Elérni kívánom másrészt e módosítással azt is, hogy ezen, a maga nemében egyetlen magasabbrendű szakintézett végzett növendékei a modern kertészeti ismereteknek kívül, birtokosai legyenek a szaktávágó ismeretek és fogalmak azon részeinek is, melyeknek megszerzése, csupán az ezen foglalkozási ág iránt érzett igaz és az ifju korban megsilárdult hajlammal viseltetők részéről feltételezhető.

Sajnos hogy hazánkban csekély az ily kertészetek száma, és a létezők közül is csupán egyeket vezetnek képzett főkertészek és még gyérebbek az olyan kertészeti telepek, melyek a kertészet minden ágának művelésére kiterjednek s különösen pedig, melyek kertésztanulókat kiképzés czéljából elfogadnak. E hiányon a lehetőség szerint segíteni kívánván, az állami kertészetek közül kijelölöm a kolozsmonostori gazd. tanintézet kertészetét ily előkészítő kertészetül.

A nem állami tulajdonban levő kertészetek birtokosai közül pedig József főherceg Ó. esz. és kir. Fénsege volt kegyes, felkéréssem folytán megengedni, hogy az alsóti kertészetébe ily ifjak a gyakorlati évekre felvélessenek. Természetes azonban, hogy az itt fel nem említett és szintén szakpénztel főkertész vezetése alatt álló többi állami és magán-kertészetekben, gyakorlati foglalkozásban eltöltött idő illetve az ezen kertészetek vezetői részéről kiállított bizonyítvány, a tanintézetbe való felvételre szintén megfelelő hatálylyal bír. Az alsóti kertészetbe felvett kertészgyakornokok lakást és ruházaton kívül teljes ellátást, a jelzett állami tanintézeti kertészetekbe felvett tanulók viszont lakáson kívül 60 (hatvan) kr. napibérből részesülnek. A mennyiben a folyamodók száma szükségessé teszi, gondoskodni fogok arról, hogy ily előkészítő kertészet gyanánt még több állami és magán-kertészet is kijelöltsék.

A felvétel iránti folyamodványok felszerelve keresztlevél, iskolai bizonyítvány, valamint a születési, illetve gyámi beleegyezést tartalmazó okirat, közvetlenül hozzám vagy pedig a jelzett tanintézet igazgatóságaihoz, illetve a főhercegi uradalmi központi igazgatóságához nyújthatók be.

Felhívom ezímet, hogy jelen közzétételben foglaltakat tudomásul véve, intézkedjék saját hatáskörében az iránt, hogy az az érdekelteknek is tudomására hozassék.

Budapest, 1899 június 9-én.

A miniszter helyett:
Kiss s. k. államtitkár.

5042/899. szám.

Hirdetmény.

Az ebtartásról szóló szabályrendelet alapján felhívom az ebtulajdonosokat, hogy az 1899/1900. évi ebadó kivethetése czéljából ebeiket f. évi augusztus hó 6-ig jelentéské be hivatalomnál.

Selmeczbányán, 1899. július 23-án.

Krausz Kálmán,
rendőrőrkapitány.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1899. július 19-től 25-ig.

Halálozások.

Sorszám.	Az elhunyt neve.	Kora	A halál oka
1	Kolibacs Lajos	57 é.	tüdőuszók
2	Flantsek Jozefa	25 é.	tüdőgümőkór
3	Szuilka Anna	2 é.	kanyaró
4	Mozola György	7 é.	vörheny
5	Balázs János	70 é.	agykór
6	Oszvald Ignác	27 é.	vizbefulás

Születések.

Sorszám.	A szülők neve.	A gyermek neve	Lakóhely.
1	Sebek Ferencz Matheidesz Cecília	fiu	Rovna
2	Korenek Mihály Szuchanek Amália	"	Selmeczbánya
3	Polonyi Arnold Galusz Jozefa	leány	Rovna
4	Andrézi János Seben Mária	"	Selmeczbánya
5	Grees Mihály Pecher Alojzia	fiu	"
6	Hudecz János Sinka Karolin	"	"
7	Gregus Mihály Morovjan Antónia	leány	Hodrusbánya
8	Boldis András Vidredi Róza	fiu	"
9	Tokár Ferencz Balázs Mária	leány	"
10	Sertancz József Zsvebeni Kati	"	"
11	Zavodni József Hamugyi Kati	"	"
12	Löhner József Bujarik Kati	fiu	"
13	Jancsó János Kuka Kati	"	"

Kihirdettek.

Sorszám.	A kihirdettek nevel.	Lakóhely.
1	Schwet János Bartos Erzsébet	Szent-Antal Selmeczbánya
2	Hurian Máttyás Krieger Mária	Hodrusbánya
3	Majovszky Venczel Koleda Mária	Steffultó

Hirdetések.

999. sz./1899. ékvi

Arverési hirdetményi kivonat.

A selmeczbányai kir. járásbírósg mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Feldsam Mihály végrehajtónak kk. Feldsam János és Ferenc végrehajtást szenvedő elleni 20 6155 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a selmeczbányai kir. járásbírósg területén lévő Kronerai Anna kk. Feldsam Jozsef és kk. Feldsam Ferenc tulajdonánál bejegyzett a selmeczbányai 1093 ljkvb. + 2411. hrsz. 321. népész. sz. ház és kerte hodrusbányán ezennel adóserint 481 forintban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi augusztus hó 17-ik napján délelőtti 10 órakor a Hodrusbányai rendőrbiztos irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Selmeczbányán, 1899. évi június hó 5-ik napján.

A selmeczbányai kir. járásbírósg mint te-lekkönyvi hatóság.

Liha, kir. járásbíró.

Dr. Moller Miklós

városi t. orvos, gyakorló orvos
ajánlja

orvosi és fogtechnikai
műtermét.

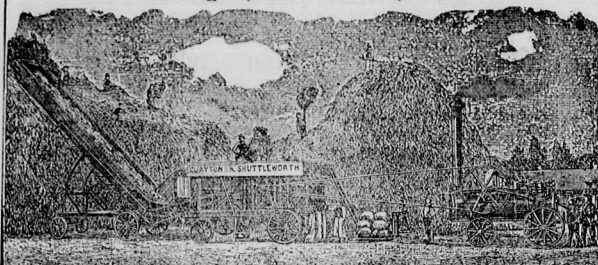
Végez mindennemű műtétet a száj-üregben, fájdalom nélküli foghúzásokat, fogak tisztítását, fogtöméseket arannyal, ezüsttel, amalgammal, cementtel stb.; hibás állású fogsorok kiegyenesítését; egyes műfogak, valamint egész fogsorok elkészítését és minden e szakmába vágó műtétet és munkát teljes jótállás mellett, mérsékelt díjakért.

Rendel délelőtt 10—12-ig Akadémia-
utca 90. szám, földszint.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek ^{2 1/2} egész 12 lőerőig, szalmakazalozók, kovábbá járgány-eséplőgép, löher-eséplők, tisztító rosták, munkolozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytemes aczq-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletek árjegyzékek kiad-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és eséplőgép-gyára.

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában jutányos áron felvétetnek.

Gróf Schönborn Buchheim Ervin beregmezei uradalmából,

SZOLYVAI GYÓGYFORRÁS

Dr. KÉTLI, Dr. BÓKAI, Dr. WIEDERHOFFER tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlatik: köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál; czukorbetegség, huyghomok, epekő; a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomorbetegségeknel.

Kitünő ízű ital, igen üdítő víz.

Gyomorbajok elleni specificum.

A LUHERZSÉBET GYÓGYFORRÁS.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav tulságos képződésénél, gyomorégés, bőfőgés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja alkalmával kitünően bevállik; a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

POLEANI GYÓGYFORRÁS.

Első rangu diétetikus víz; legüditőbb asztali víz, borral vegyítve kitünő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

Ezen ásványvizek megrendelhetők:
az uradalmi ásványvizek bérleti kezeléségénél Szolyván (Bereg megye) és minden ásványvizkereskedésben.

Prospektus és árjegyzék ingyen és bérmentve.